



Heesch | 27-03-2025

Lokale inclusieagenda Bernheze 2025-2028





Inhoud

Voorwoord	3
1. Samenvatting	4
2. Inleiding	5
VN Verdrag voor rechten van de mens	5
Doelgroep	5
Wat is inclusie volgens Bernheze?	6
Welke rol speelt de gemeente bij een inclusie samenleving?	6
Niets over ons zonder ons	6
Leeswijzer	6
3. Fysieke toegankelijkheid	7
Wat doen we al en blijven we doen?	7
<i>Waar gaan we extra op inzetten?</i>	8
4. Diverse en inclusieve gemeenschap	9
Wat doen we al en blijven we doen?	9
<i>Eigen organisatie</i>	9
<i>Tegengaan discriminatie</i>	10
Waar gaan we extra op inzetten?	10
5. Sociale toegankelijkheid	12
Wat doen we al en blijven we doen?	12
<i>Onderwijs</i>	12
<i>Sport</i>	13
<i>Passend werk voor iedereen</i>	13
Waar gaan we extra op inzetten?	14
6. Toegankelijke informatie	15
Wat doen we al en blijven we doen?	15
Waar gaan we extra op inzetten?	15
7. Planning en vervolg	177



Voorwoord

De kracht van onze samenleving ligt in haar diversiteit. Wij geloven dat diversiteit veerkracht brengt. Niemand in onze samenleving is hetzelfde, maar we vullen elkaar aan. Het maakt niet uit of iemand een beperking heeft, wat de afkomst is, wie iemand liefheeft of waarin iemand gelooft. Iedereen die hier leeft of werkt, maakt deel uit van de Bernhezer samenleving en is waardevol.

Toch gaat het niet altijd goed. Het komt nog steeds voor dat inwoners niet altijd volwaardig kunnen deelnemen aan onze samenleving. Met de Lokale Inclusieagenda Bernheze 2025-2028 willen wij belangrijke stappen zetten om iedereen volwaardig te laten deelnemen aan onze gemeenschap. Deze agenda geeft aan wat wij willen bereiken. De activiteiten die we hiervoor ondernemen, leggen we vast in ons integraal uitvoeringsprogramma van het Breed Maatschappelijk Beleid.

Deze agenda is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met diverse partners, waaronder het Integraal Platform Gehandicaptenbelangen Bernheze (IPG) en de LHBTIQ+ groep. Wij hechten waarde aan het adagium: niet over ons, zonder ons. Hun inzichten en ervaringen hebben een belangrijke rol gespeeld bij de ontwikkeling van onze plannen. We richten ons op vier kerngebieden: fysieke toegankelijkheid, een diverse en inclusieve gemeenschap, sociale toegankelijkheid en toegankelijke informatie.

Hoewel we al aanzienlijke vooruitgang hebben geboekt, ligt er nog veel werk voor ons. Wij blijven ons inzetten voor toegankelijke openbare ruimtes, inclusieve werkgelegenheid en gelijke kansen in onderwijs en sport. Daarnaast zullen wij extra aandacht besteden aan digitale toegankelijkheid en het bevorderen van bewustwording en acceptatie binnen onze gemeenschap.

Wij willen iedereen bedanken die heeft bijgedragen aan deze agenda en kijken uit naar de voortzetting van onze samenwerking. Laten we gezamenlijk bouwen aan een Bernheze waar iedereen zich welkom voelt en volledig kan deelnemen aan het maatschappelijk leven. Iedereen is waardevol.

Maarten Everling

Wethouder inclusie



1. Samenvatting

In Bernheze willen we dat iedereen zich thuis voelt en mee kan doen. Dit staat in verschillende plannen van de gemeente. Deze agenda legt uit hoe de gemeente hieraan werkt.

VN Verdrag voor mensen met een handicap

Deze agenda komt voort uit het VN-verdrag voor mensen met een handicap. Dit verdrag wil een toegankelijke en inclusieve wereld voor iedereen. We zorgen dat mensen met een beperking volwaardig kunnen meedoen. Toegankelijkheid is de norm. Onze inclusieagenda is voor iedereen, niet alleen voor mensen met een fysieke handicap. Iedereen heeft recht op volwaardige deelname aan de samenleving.

Wat is inclusie?

Inclusie betekent dat iedereen mee kan doen in de samenleving, ongeacht beperking, afkomst, geloof of wie je liefhebt. Iedereen hoort erbij en wordt gewaardeerd om wie ze zijn.

Rol van de gemeente

De gemeente Bernheze stelt deze agenda vast en is verantwoordelijk voor de uitvoering. Dat kan de gemeente niet alleen. We werken samen met verschillende organisaties en bieden hulp aan inwoners die dat nodig hebben.

Samenwerking

Deze agenda is gemaakt in samenwerking met verschillende partijen, zoals het Integraal Platform Gehandicapten belangen Bernheze (IPG) en een LHBTIQ+ groep. We blijven voor de uitvoering samenwerken met ervaringsdeskundigen.

Thema's

De lokale inclusieagenda focust zich op vier thema's:

- Fysieke toegankelijkheid. Dit betekent dat iedereen makkelijk overal kan komen en gebruik kan maken van gebouwen en openbare ruimtes. Dit houdt in dat er geen obstakels zijn die mensen met een beperking tegenhouden. Voorbeelden zijn: rolstoeltoegankelijke ingangen en liften:
- Een diverse en inclusieve gemeenschap. Dit betekent dat iedereen erbij hoort en mee kan doen, ongeacht wie je bent. Dit gaat over het accepteren en waarderen van verschillen tussen mensen.
- Sociale toegankelijkheid. Dit betekent dat iedereen mee kan doen aan het sociale leven. Dit houdt in dat er geen beperkingen zijn die mensen tegenhouden om deel te nemen aan activiteiten zoals werken, sporten en cultuur.
- Digitale toegankelijkheid: Dit betekent dat iedereen makkelijk gebruik kan maken van digitale middelen, zoals websites, apps en online diensten. Dit houdt in dat er geen obstakels zijn die mensen tegenhouden om deze middelen te gebruiken



2. Inleiding

In Bernheze hoort iedereen erbij en kan iedereen meedoen. Dit staat in ons:

- Bestuursprogramma “Samen Bouwen aan een veerkrachtig Bernheze”
- Integraal meerjarenbeleidsplan sociaal domein 2023-2028
- Omgevingsvisie Bernheze 2040
- Visie op dienstverlening “We zijn er voor iedereen”

Deze inclusieagenda legt uit hoe we dit doen. We willen dat iedereen zich thuis voelt in Bernheze en mee kan doen. Met deze plannen bouwen we aan een gemeente waar iedereen welkom is. De acties hiervoor staan in deze agenda.

VN Verdrag voor rechten van de mens

Deze agenda komt voort uit het VN-verdrag voor mensen met een handicap, dat Nederland in 2016 heeft bekrachtigd. Dit verdrag wil een toegankelijke en inclusieve wereld voor iedereen. In deze agenda staat hoe wij als gemeente dit verdrag uitvoeren. We zorgen samen dat mensen met een beperking volwaardig kunnen meedoen. Toegankelijkheid is de norm, geen extra service.

Het verdrag beschrijft de rechten van mensen met een beperking of chronische ziekte op gelijke behandeling en deelname aan de samenleving. Om deze rechten te realiseren, moeten onderwijs, werk, wonen, omgeving, informatie, communicatie, gebouwen, mobiliteit, zorg, ondersteuning, participatie en dienstverlening toegankelijk zijn. Gemeenten moeten maatregelen nemen zodat mensen met een beperking zelfstandig en onafhankelijk kunnen leven. Dit betekent dat mensen met een beperking:

- Vrij kunnen kiezen waar, met wie en hoe zij willen wonen en leven.
- Toegang hebben tot zorg en diensten die hen, waar nodig, ondersteunen bij deelname aan de samenleving.
- Toegang hebben tot begrijpelijke informatie, producten, openbare voorzieningen, maatschappelijke diensten, gebouwen en openbare ruimte.

Bij nieuw beleid houden we rekening met de positie van mensen met een beperking. We ontwerpen beleid met “toegang en bruikbaarheid voor iedereen” als uitgangspunt.

Doelgroep

Onze inclusieagenda is voor iedereen, niet alleen voor mensen met een fysieke handicap waar het VN-verdrag over gaat. We willen dat iedereen zich thuis voelt en mee kan doen in onze gemeente. In Bernheze geldt: of het nu gaat om genderidentiteit, seksuele oriëntatie, geloof, culturele achtergrond, of fysieke gesteldheid iedereen heeft recht op volwaardige deelname aan de samenleving op basis van gelijkwaardige behandeling. We nemen zoveel mogelijk drempels weg.



Wat is inclusie volgens Bernheze?

Inclusie betekent dat iedereen mee kan doen in de samenleving. Het maakt niet uit of je een fysieke of psychische beperking hebt, waar je vandaan komt, wat je gelooft, of wie je liefhebt. Iedereen hoort erbij en wordt gewaardeerd om wie ze zijn. Het gaat erom dat we niemand uitsluiten en iedereen de kans heeft om mee te doen.

Welke rol speelt de gemeente bij een inclusie samenleving?

De gemeente Bernheze maakt deze agenda en zorgt ervoor dat we de plannen uitvoeren. We geven het goede voorbeeld, werken samen met verschillende groepen en helpen inwoners die hulp nodig hebben. Maar we kunnen niet alles alleen doen. Voor een inclusieve samenleving hebben we de hulp van veel mensen en organisaties in de gemeente nodig. De gemeente speelt een belangrijke rol in het bewust maken van mensen en organisaties. De gemeente moedigt iedereen in Bernheze aan om inclusief te denken en te werken. Samen zorgen we voor een inclusieve gemeente.

Niets over ons zonder ons

Deze agenda is gemaakt in samenwerking met partijen. We hebben onder andere samengewerkt met het Integraal Platform Gehandicapten belangen Bernheze (IPG). Wij vinden het belangrijk om inwoners met een beperking te betrekken, omdat zij in het dagelijks leven ervaren waar verbetering mogelijk is. Daarnaast hebben we contact gehad met een LHBTIQ+ groep. Verder hebben we de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) betrokken. Niet alleen bij het opstellen, maar ook de in de uitvoering blijven wij constant samenwerken met ervaringsdeskundigen.

Leeswijzer

De lokale inclusieagenda focust zich op vier thema's:

1. Fysieke toegankelijkheid;
2. Een diverse en inclusieve gemeenschap
3. Sociale toegankelijkheid
4. Digitale toegankelijkheid.



3. Fysieke toegankelijkheid

In Bernheze vinden we het belangrijk dat iedereen zich makkelijk kan verplaatsen en zonder obstakels kan deelnemen aan de samenleving. Iedereen moet eenvoudig (gemeentelijke) gebouwen kunnen betreden. Mobiliteit is essentieel voor zelfredzaamheid.



Samenwerken voor Toegankelijkheid

De gemeente kan dit niet alleen. Toegankelijkheid begint bij aanpassingen in de openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen, maar ook winkeleigenaren, cafébazen en restauranthouders zijn verantwoordelijk voor de toegankelijkheid van hun voorzieningen. Samen zorgen we voor een toegankelijke gemeente

Wat doen we al en blijven we doen?

- **Overleg met IPG:** We overleggen regelmatig met het Integraal Platform Gehandicapten (IPG) over de toegankelijkheid van onze gemeente. Het IPG controleert de openbare ruimte en deelt hun bevindingen met ons. Wij pakken deze bevindingen op, waar dit mogelijk is.
- **Toegankelijke Buitenruimte:** We zorgen dat de buitenruimte toegankelijk blijft door klachten en meldingen waar mogelijk actief op te lossen. We kunnen niet elke weg toegankelijk maken voor iedereen. Waar mogelijk proberen we dat wel te doen.
- **Toegankelijke Stemlokalen:** Alle stemlokalen in Bernheze zijn toegankelijk voor mensen met een beperking. Er zijn loepen voor slechtzienden, een tolk op afstand voor gebarentaal en een gesproken kandidatenlijst. We volgen het Actieplan Toegankelijk Stemmen van de Rijksoverheid.
- **Toegankelijke Gebouwen:** We werken aan het volledig toegankelijk maken van onze openbare gebouwen. Bij nieuwbouw of verbouw voldoen we aan het besluit bouwwerken en leefomgeving. In dit besluit zijn eisen opgenomen over toegankelijkheid.
- **Zelfstandige Toegang:** We richten de openbare ruimte zo in dat inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen komen waar ze willen.
- **Nieuwbouw:** Bij nieuwbouw controleren we actief of de nieuwe gebouwen aan de toegankelijkheid vereisten uit het bouwbesluit voldoen.
- **Evenementenbeleid:** In ons evenementenbeleid besteden we aandacht aan fysieke toegankelijkheid van evenementen met behulp van een checklist die organisatoren moeten invullen.
- **Levensloopbestendige Woningen:** 25% van de woningen worden levensloopbestendig gebouwd en zijn daardoor toegankelijk, dit staat in onze woonvisie die loopt tot 2026.
- **Wet Maatschappelijke ondersteuning (WMO).** We voeren de WMO uit. Daarmee helpen we mensen om langer zelfredzaam te zijn, om mee te kunnen doen in de samenleving. We stimuleren dat mensen zoveel mogelijk zelf kunnen blijven doen en zo lang mogelijk thuis kunnen wonen.



- **Speelplekken:** Bij aanleg van nieuwe speelplekken zorgen we ervoor dat er minimaal een toestel toegankelijk en bereikbaar is voor mensen met een rolstoel.
- **Vervoer:** We hebben een 'Voorelkaar-Pas' waarmee we leerlingen met een beperking motiveren om met regulier vervoer naar school te gaan.
- **Invalideparkeerplaatsen:** We zorgen voor voldoende invalideparkeerplaatsen bij openbare voorzieningen. In ons mobiliteitsplannen leggen we dit vast.
- **Veiligheid:** We zorgen ervoor dat we veiligheid zoveel mogelijk garanderen voor alle groepen op bijvoorbeeld evenementen en in gebouwen.

Waar gaan we extra op inzetten?

- **Openbare Toiletten:** We zetten in op een netwerk van openbaar toegankelijke toiletten in de kernen van Bernheze. Dit past bij een inclusieve en gastvrije gemeente.
- **Verhoogde Bushaltes:** We zorgen ervoor dat bushaltes verhoogd zijn, zodat iedereen makkelijk in en uit kan stappen. Dit doen we door elke bushalte die wordt vervangen of nieuw wordt aangelegd verhoogd aan te leggen.
- **Toegankelijk Vervoer:** We benadrukken het belang van toegankelijkheid bij onze lokale en regionale vervoersorganisaties. Dat gaat niet alleen om fysieke toegankelijkheid, maar ook om het zorgen voor ondersteuning en hulp bij instappen.
- **Toegankelijkheid bij Woningbouw:** We benadrukken het belang van toegankelijkheid bij alle woningbouwontwikkelingen in de gemeente.
- **Design for All:** We streven naar een ontwerp dat voor zoveel mogelijk mensen toegankelijk is, ongeacht leeftijd, functiebeperking of leesvaardigheid. Dit geldt voor openbare ruimte, openbaar vervoer, gebouwen en producten & diensten.
- **Inclusie in Huisvestingsplan:** In het nieuwe integraal huisvestingsplan nemen we inclusie mee. Dit betekent dat bij alle renovaties en toekomstige verbouwingen van openbare gebouwen de toegankelijkheid verbeterd wordt.
- **Programma's van eisen:** In alle programma's van eisen nemen we eisen op over toegankelijkheid en inclusie.
- **Woonzorgvisie:** In onze woonzorgvisie zetten we in op zorgzame gemeenschappen in iedere kern. Hiermee willen we zelfstandig thuis wonen stimuleren. Via de uitvoeringsagenda van de woonzorgvisie maken we afspraken met diverse partijen om hier een bijdrage aan te leveren.
- **Renovaties:** bij renovaties van wegen of de openbare ruimte zorgen we ervoor dat de ruimte na de renovatie toegankelijk is.





4. Diverse en inclusieve gemeenschap

Diversiteit is belangrijk voor een inclusieve samenleving. Het gaat om het erkennen en waarderen van verschillen tussen mensen, zoals afkomst, leeftijd, gender, religie, seksuele geaardheid, of capaciteiten. Bernheze is een plek waar iedereen zich welkom en gewaardeerd voelt.

In dit hoofdstuk bespreken we hoe we inclusie bevorderen. We kijken naar wat we al doen om diversiteit te ondersteunen en welke plannen we hebben voor de toekomst. Samen bouwen we aan een toekomst waarin iedereen kan meedoen, ongeacht hun achtergrond of persoonlijke omstandigheden.

Wat doen we al en blijven we doen?

Eigen organisatie

Een inclusieve organisatie waardeert een divers medewerkersbestand. In een inclusieve werkcultuur worden verschillen gewaardeerd en benut. Zo sluiten we onze dienstverlening beter aan op de wensen en behoeften van onze inwoners. Als gemeentelijke organisatie willen we het goede voorbeeld geven door:



- **Sociale en duurzame inkoop:** Bij bepaalde aanbestedingen vragen we een sociale tegenprestatie van ondernemers. Een voorbeeld hiervan is dat de opdrachtnemer werk creëert voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- **Inclusieve Werkgelegenheid:** We nemen mensen met een beperking aan binnen onze organisatie. In 2023 zijn we gecertificeerd op trede 3 van de Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO), de hoogste trede. Dit keurmerk meet de mate van sociaal ondernemen.
- **Inclusieve Werkgelegenheid:** Via IBN PSO trajecten stimuleren en subsidiëren we ondernemers om met sociaal ondernemen aan de slag te gaan.
- **Tegengaan van Ongewenst Gedrag:** We hebben interne en externe vertrouwenspersonen voor wie ongewenst gedrag ervaart. In 2023 zijn we gestart met de campagne 'Wat te doen bij geen fatsoen?' om bewustwording te creëren en ongewenst gedrag tegen te gaan. We dragen dit ook actief uit naar onze samenwerkingspartners.
- **Training regie op wangedrag** De training 'regie op wangedrag' is verplicht binnen bepaalde functies bij de gemeente Bernheze, met een herhalingscursus elke paar jaar.
- **Communicatie:** Via onze communicatiekanalen besteden we aandacht aan actiedagen voor acceptatie zoals Coming Out Day.



Tegengaan discriminatie

Volgens artikel 1 van de Grondwet moet iedereen in gelijke situaties gelijk worden behandeld. Discriminatie op basis van godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of andere gronden is niet toegestaan. De gemeente speelt een actieve rol in het tegengaan van discriminatie door:

- **Subsidiëren van Stichting Radar:** Deze stichting heeft een meldpunt, discriminatie.nl, waar inwoners discriminatie kunnen melden en een klacht kunnen indienen. We verwijzen inwoners naar dit meldpunt en Radar verstrekt informatie over het tegengaan van discriminatie en ongelijke behandeling.

Waar gaan we extra op inzetten?

- **Werving en selectie:** We trainen medewerkers om onze werving en selectieprocedure inclusiever te maken.
- **Communicatie:** We laten in onze communicatie zien dat iedereen in deze gemeente welkom is. Dat doen we door na te denken over teksten en afbeeldingen die we uitdragen zodat uitingen voor iedereen herkenbaar zijn.
- **Actiedagen:** We doen mee aan nationale actiedagen die acceptatie en bewustwording stimuleren. We vragen voor deze actiedagen aandacht via onze communicatiekanalen.
- **Inclusiviteit organisatie:** We meten het inclusiviteitsklimaat van onze organisatie met een monitor. Daarmee onderzoeken we de huidige stand van zaken en krijgen we tips voor verbetering.
- **Gebouwen:** We zorgen dat iedereen zich thuis voelt in gemeentelijke gebouwen door geschikte voorzieningen te bieden, zoals inclusieve sanitaire voorzieningen. We moedigen andere organisaties aan om hetzelfde te doen.
- **Training medewerkers:** We zorgen dat medewerkers kennis hebben van verschillende achtergronden van mensen en organiseren daar trainingen voor.
- **Aanvragen:** We nemen inclusie mee bij het beoordelen van vergunningaanvragen, aanbestedingen en opdrachten aan derden. Aanvragers moeten laten zien dat zij hebben nagedacht over inclusie en toegankelijkheid en dit hebben meegenomen in hun plan.
- **Integriteit:** We evalueren het integriteitsbeleid van de gemeente en scherpen het aan.
- **Bewustwording inwoners:** We stimuleren activiteiten die bewustwording, acceptatie en normalisatie onder inwoners vergroten. Dat doen we door partijen met elkaar in contact te brengen, en financieel en inhoudelijk te ondersteunen bij de activiteiten die zij daarvoor organiseren. We willen dat er jaarlijks iets georganiseerd wordt. Hiervoor werken we samen met OnsWelzijn.
- **Bewustwording medewerkers:** We zorgen voor bewustwording bij medewerkers van de gemeente. Veel teams van de gemeente zijn betrokken bij het opstellen van deze agenda. Hiermee creëren we bewustwording binnen de eigen organisatie. We blijven dit stimuleren door in samenwerking met ervaringsdeskundigen trainingen en lezingen te organiseren. Hiervoor werken we samen met IPG, OnsWelzijn en stichting Lezen en Schrijven.
- **Subsidiebeleid:** We onderzoeken of we inclusie onderdeel van ons subsidiebeleid kunnen maken zodat alle partijen aan wie we subsidie verlenen nadenken over inclusie.





- **Inclusiviteit in Beleidsplannen:** Bij nieuwe beleids- en uitvoeringsplannen houden we, als dit van toepassing is, altijd rekening met inclusiviteit.



5. Sociale toegankelijkheid

Sociale toegankelijkheid is belangrijk voor een inclusieve samenleving. Het betekent dat we barrières wegnemen zodat iedereen volledig kan deelnemen aan het sociale leven. Dit gaat over gelijke kansen, een ondersteunende omgeving en ervoor zorgen dat iedereen, ongeacht achtergrond of persoonlijke omstandigheden, toegang heeft tot sociale netwerken en activiteiten.

Wat doen we al en blijven we doen?

We ondersteunen verschillende organisaties met subsidies om de sociale toegankelijkheid voor alle groepen te bevorderen. Voorbeelden hiervan zijn: OnsWelzijn, KBO's, Kernnetwerken, Dementievriendelijke Gemeente en gemeenschapshuizen. Daarnaast bieden we allerlei voorzieningen zodat mensen met een verstandelijke beperking mee kunnen doen in onze samenleving. We vinden het belangrijk dat er ook voor deze doelgroep voldoende mogelijkheden zijn om mee te doen in de samenleving.

Onderwijs:

Om ervoor te zorgen dat kinderen goed kunnen blijven deelnemen aan het onderwijs, doen we het volgende:

- **Voorschoolse educatie:** We bieden voorschoolse educatie aan peuters van 2,5-4 jaar met een ontwikkelingsachterstand. Een opgeleide pedagogisch professional helpt deze peuters om zich beter te ontwikkelen, zodat ze zonder of met een kleinere achterstand aan de basisschool kunnen beginnen. We kijken hierbij niet alleen naar de ontwikkeling van de peuters zelf, maar ook naar factoren binnen het gezin, zoals moedertaal en bestaanszekerheid.
- **Taalonderwijs:** Samen met de schoolbesturen ondersteunen we nieuwkomers die naar de basisschool gaan bij het leren van de Nederlandse taal. We zetten taalklassen in voor groepen 3-8 en hebben een taalbrigade die leerkrachten en leerlingen ondersteunt.
- **Toegankelijk onderwijs:** We zorgen voor aansluiting van (preventieve) zorg op de scholen, zodat meer leerlingen kunnen blijven deelnemen aan het reguliere onderwijs. Dit doen we als volgt:
 - De GGD ondersteunt leerlingen die langdurig verzuimen vanwege ziekte bij hun terugkeer naar school.
 - De leerplichtambtenaar helpt school, ouders en leerlingen bij ongeoorloofd schoolverzuim.
 - ONS Welzijn biedt ondersteuning bij opvoed- en opgroevragen, waarbij soms specialistische hulp nodig is.
 - De Familie Contactpersoon is het eerste aanspreekpunt voor ouders en leerkrachten bij vragen over opvoeden en opgroeien.



- Ondersteuning bij opvoeding: We ondersteunen sociaal kwetsbare ouders bij het opvoeden met specifieke opvoedprogramma's zoals Stevig Ouderschap, Mama kits en Voorzorg.

Sport

Sporten en bewegen is niet voor iedereen vanzelfsprekend, vooral niet voor senioren, mensen met een beperking of mensen met een gezondheidsachterstand. We maken sporten en bewegen toegankelijk voor iedereen en stimuleren positieve gezondheid.

In 2020 is [het Sportakkoord Bernheze](#) vastgesteld. Ook Uniek Sporten is een onderdeel van dit sportakkoord. Uniek Sporten in Noordoost-Brabant brengt sport- en beweegaanbod voor mensen met een beperking bijeen op een landelijke en regionale website. Het aanbod is gericht op mensen die (nog) niet terecht kunnen bij reguliere sport- en beweegactiviteiten. [Uniek sporten](#) helpt mensen met het vinden van een geschikt en passend aanbod. Daarnaast kunnen mensen bij Uniek Sporten terecht met vragen over bijvoorbeeld financiën en eventueel benodigde hulpmiddelen voor bij het sporten. In Bernheze hebben we ook een buurtsportcoach voor aangepast sporten.

Sporten en bewegen moet voor iedereen vanzelfsprekend zijn. We willen dat iedereen mee kan doen, met of zonder beperking.

- **Sportakkoord.** We geven uitvoering aan het Sportakkoord Bernheze;
- **Uniek sporten.** Inzet van Uniek Sporten om mensen te helpen met het vinden van passend aanbod voor mensen met een beperking.

Passend werk voor iedereen

Via ons werkgeversservicepunt PIM helpen we zoveel mogelijk inwoners aan passend werk, ook mensen met een beperking. We werken samen met IBN om dit mogelijk te maken. Om werken voor mensen met een beperking toegankelijk te maken, bieden we de volgende voorzieningen:

- **Vervoersvoorziening:** We bieden vervoer aan inwoners die door hun beperking niet zelfstandig naar hun werkplek of opleidingslocatie kunnen komen.
- **Ondersteuning op de Werkplek:** We bieden voorzieningen voor mensen met een visuele of motorische beperking die ondersteuning nodig hebben op de werkplek.
- **Hulpmiddelen en Voorzieningen:** We bieden meeneembare hulpmiddelen voor de inrichting van de werkplek, productiemethoden, werkmethoden, opleidingslocaties of proefplaatsen.



Waar gaan we extra op inzetten?

- **Stimuleren:** We stimuleren organisaties om in hun activiteiten aanbod rekening te houden met alle doelgroepen. Bijvoorbeeld in musea/exposities tijden regelen voor een prikkelarm bezoek of speciale plekken tijdens festivals.
- **Subsidies:** We stimuleren inclusief denken door ervoor te zorgen dat organisaties zonder winstoogmerk bij het aanvragen van subsidie rekening houden met toegankelijkheid en inclusiviteit.
- **Bewustwording bij organisaties:** We creëren bewustwording bij andere organisaties in onze gemeente door samen met ervaringsdeskundigen regelmatig deel te nemen aan overleggen met scholen, ondernemersverenigingen, sportkoepels en dorpsraden.
- **Welzijnsaanbod:** We bieden een divers welzijnsaanbod voor mensen met een beperking of kwetsbaarheid in hun eigen omgeving.
- **Aanbod activiteiten:** We zorgen voor activiteiten voor inwoners die niet aan het normale aanbod kunnen meedoen, bijvoorbeeld door een fysieke of verstandelijke beperking.
- **Inclusief Onderwijs** De landelijke overheid werkt aan meer inclusief onderwijs, waarbij kinderen met en zonder beperking samen naar school gaan. Gemeenten, scholen en samenwerkingsverbanden van primair en voortgezet onderwijs werken samen aan:
 - Laagdrempelige hulp in en nabij scholen
 - Aanbod van inclusief onderwijs lokaal en regionaal
 - Inclusieve en toegankelijke huisvesting
- **Onderwijs:** We stimuleren samenwerkingsverbanden in het primair- en voortgezet onderwijs om inwoners met een beperking mee te laten doen in het reguliere onderwijs.
- **Sportaanbod:** We gaan in samenwerking met sportverenigingen onderzoeken of we aanbod voor mensen met een beperking binnen onze gemeente kunnen organiseren. Zodat zoveel mogelijk inwoners in de eigen gemeente kunnen sporten.
- **Sportaanbod** Mogelijkheden tot financiële hulpmiddelen op het gebied van sport en bewegen inzichtelijker en toegankelijker maken.
- **Bewustwording sportverenigingen:** We maken verenigingen en onze lokale sportakkoord partners (actief Bernheze) bewust van een inclusieve sportstructuur. Daarbij gaat het onder andere over de onderwerpen ondersteuning, sanitaire voorzieningen, kennis en expertise om training te geven, materialen.
- **Normaliseren.** We zetten ons in om vooroordelen over groepen tegen te gaan. Dat doen we door voorlichting waarmee we proberen zaken te normaliseren.



6. Toegankelijke informatie

De gemeente communiceert veel met inwoners en organisaties. Deze communicatie is niet voor iedereen te begrijpen. Belangrijke informatie van de gemeente moet voor iedereen toegankelijk en begrijpelijk zijn, ongeacht het taalniveau van de lezer. Het zorgen voor leesbare gemeentelijke teksten is een kerntaak van onze organisatie.

Sinds 1 juli 2018 is de overheid wettelijk verplicht om een toegankelijke website te hebben. Daarnaast moet de overheid, volgens de Wet gelijke behandeling, ook haar diensten toegankelijk aanbieden. In Bernheze zien we dat er nog verbeteringen mogelijk zijn. Dit geldt voor onze websites, apps, brieven, folders, posters en video's.

Wat doen we al en blijven we doen?

- **Communicatie:** We schrijven onze communicatie zoveel mogelijk op een begrijpelijk niveau.
- **Opleiden medewerkers:** We organiseren voor alle gemeentelijke medewerkers cursussen helder schrijven en helder adviseren. Hiermee zorgen we ervoor dat alle medewerkers zich bewust zijn om begrijpelijk te schrijven.
- **Digitaal informatiepunt:** Er is een digitaal informatie punt bij onze bibliotheken, dit punt helpt inwoners bij vragen over de digitale overheid
- **Hulp bij administratie:** Er is een formulierenbrigade die helpt bij het invullen van formulieren. Er is hulp voor thuisadministratie, en er is sociaal raadsliedenwerk.
- **Spreekuren:** We hebben verschillende spreekuren waar inwoners terecht kunnen met vragen over brieven die zij niet begrijpen
- **Cursussen voor inwoners:** In onze bibliotheken kunnen mensen terecht voor cursussen om hun digitale vaardigheden te verbeteren.
- **Cursussen voor inwoners:** We organiseren in samenwerking met ons taalnetwerk gratis lesaanbod voor het beter leren lezen, schrijven en spreken van de Nederlandse taal.

Waar gaan we extra op inzetten?

- **Taalniveau:** We zorgen dat onze communicatie zoveel mogelijk op B1 niveau is geschreven. Taalniveau B1 staat voor eenvoudig Nederlands. De meeste mensen begrijpen teksten op taalniveau B1. Ook mensen die geen (hoge) opleiding hebben gehad. Een tekst op B1-niveau bestaat uit makkelijke woorden die bijna iedereen gebruikt. En uit korte, eenvoudige en actieve zinnen.
- **Technologie:** We gebruiken technologische hulpmiddelen om onze communicatie uitingen simpeler te maken. We trainen medewerkers in het gebruik hiervan. Voorbeelden hiervan zijn teletolken zodat ook doven of slechthorenden onze communicatie begrijpen. Of Leeshulp voor de website zodat blinden en slechtzienenden de tekst kunnen horen.
- **Communicatie visie:** Inclusie wordt opgenomen in onze communicatie visie
- **Begrijpelijke stukken:** We proberen beleidsstukken en subsidietoekenning die bedoeld zijn voor inwoners zoveel mogelijk in B1-niveau te schrijven. Als dat niet mogelijk is maken we in ieder geval een samenvatting op B1-niveau.



- **Diverse communicatie.** We gebruiken verschillende vormen van communicatie zodat het voor iedereen begrijpelijk is. Bij brieven, video's, posters en flyers houden we er rekening mee dat iedereen het kan begrijpen. Dat doen we onder andere door in te zetten op het juiste taalniveau, verschillende talen, vormgeving, kleurgebruik, gebruik van pictogrammen en het toegankelijk maken van documenten en het ondertitelen van video's.
- **Website en apps:** Op dit moment voldoet onze website gedeeltelijk aan de toegankelijkheidsstandaarden (score B). We willen ervoor zorgen dat onze gemeentelijke websites voor iedereen toegankelijk is en onze dienstverlening als 'goed' wordt beschouwd. We vernieuwen daarom onze website en zorgen dat deze beter toegankelijk is.



7. Planning en vervolg

In de vorige hoofdstukken staat wat we al doen en waar we extra aandacht aan geven. De gemeente doet dit niet alleen. We overleggen met onze partners om te bepalen wat belangrijk is. We moedigen onze partners aan om zelf actie te ondernemen. De activiteiten worden opgenomen in het uitvoeringsprogramma van het breed maatschappelijk beleid. Dat stellen we elke 1,5 jaar vast. Daarin beschrijven we hoe we punten gaan oppakken, en wanneer we met de punten aan de slag gaan. We betrekken ook onze maatschappelijke partners hierbij. We willen alle doelen uiterlijk in 2028 bereiken. We werken stap voor stap aan de doelen. De planning hiervoor staat in het uitvoeringsprogramma van het Breed Maatschappelijk Beleid. We volgen de voortgang van deze doelen via het Breed Maatschappelijk Beleid.

Samen zorgen we voor een inclusieve toekomst in Bernheze!